

ถอดบทเรียน COVID-19

กลุ่มงานทันตกรรมโรงพยาบาลสอยดาว จ.จันทบุรี

25 มิถุนายน 2563

111 วัน เส้นทางโควิด-19

ต้น ส.ค. 62

เริ่มพบผู้ป่วยปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์

31 ส.ค. 62

ประเทศจีน รายงานพบผู้ป่วยปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุต่อองค์การอนามัยโลก โดยพบผู้ป่วยแล้ว 27 คน และทั้ง 27 คน มีประวัติเกี่ยวข้องกับ Wuhan Huanan Seafood Market จีนระบุว่า ไม่มีรายงานการแพร่โรคจากคนสู่คน

3 ม.ค. 63

จีน รายงานผู้ป่วยเพิ่มเติมเป็น 44 คน

กรมควบคุมโรคออกคำสั่งเปิดศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน แต่งตั้งผู้บัญชาการเหตุการณ์

เตรียมความพร้อมคัดกรองและเฝ้าระวังโรคในกลุ่มผู้เดินทางจากเมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

7 ม.ค.

มีข่าวว่าเชื้อก่อโรคคือ bat SARS-like coronavirus

8 ม.ค.

พบผู้ป่วยสงสัยเป็นผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผลการตรวจเบื้องต้น พบการติดเชื้อไวรัสโคโรนาที่ไม่สามารถระบุสายพันธุ์ได้ชัดเจน

10 ม.ค.

ห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตรวจพบเชื้อ bat SARS-like coronavirus ในผู้ป่วย

11 ม.ค.

จีน เปิดตัวเชื้อโรค

13 ม.ค.

ไทย รายงานการพบผู้ป่วยรายแรก

111 วัน เส้นทางโควิด-19

13 ม.ค.

พบผู้ป่วยสงสัยเป็นผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายที่ 2

15 ม.ค.

พบผู้ป่วยสงสัยเป็นผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รายที่ 3 และเป็นคนไทยรายแรก

กลางเดือน ม.ค.

เริ่มขยายการเฝ้าระวังไปในกลุ่มผู้ที่สัมผัสผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ

18 ม.ค.

ผู้ป่วยรายแรกออกจากโรงพยาบาลและเดินทางกลับประเทศจีนได้

20 ม.ค.

ทางการจีนประกาศว่า โรคโควิด-19 สามารถติดต่อจากคนสู่คนได้

23 ม.ค.

เริ่มมาตรการปิดเมืองอู่ฮั่น Wuhan

22-23 ม.ค.

องค์การอนามัยโลกแต่งตั้งคณะกรรมการภาวะฉุกเฉิน

27 ม.ค.

รัฐบาลไทยยกระดับให้ศูนย์ปฏิบัติการนายกรัฐมนตรี (PMOC) ติดตามและประเมินสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

30 ม.ค.

องค์การอนามัยโลกประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระดับนานาชาติ

31 ม.ค.

พบผู้ป่วยคนไทย ติดเชื้อในประเทศรายแรก

111 วัน เส้นทางโควิด-19

THE BANGKOK
INSIGHT

ก.พ. 63

มีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างช้าๆ ทั้งผู้ป่วยที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และผู้ป่วยที่ติดเชื้อมาภายในประเทศ

3 ก.พ.

การประชุมซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติของทีมสอบสวนโรคติดต่ออันตรายทั่วประเทศ

4 ก.พ.

รับคนไทย 138 คนจากเมืองอู่ฮั่นกลับประเทศไทย โดยได้รับตัวไว้สังเกตอาการในสถานที่รัฐจัดให้เป็นเวลา 14 วัน พบผู้ติดเชื้อ 1 คน

11 ก.พ.

พบมีผู้ป่วยเริ่มมีอาการรุนแรง

เริ่มเฝ้าระวังโรคโควิด-19 ในผู้ป่วยโรคปอดอักเสบไม่ทราบสาเหตุ

15 ก.พ.

ญี่ปุ่นบริจาค Favipiravir ให้ประเทศไทยจำนวน 200 เม็ด

19 ก.พ.

การชี้แจงแนวทางการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล สำหรับสถานพยาบาลทั่วประเทศ

24 ก.พ.

ยา Favipiravir ล็อตแรก 5,000 เม็ดส่งถึงกรมควบคุมโรค

29 ก.พ.

คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตราย

ผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เสียชีวิตเป็นรายแรก

111 วัน เส้นทางโควิด-19

THE BANGKOK
INSIGHT

มี.ค. 63

มีข่าวแรงงานในไทยในประเทศเกาหลีใต้เดินทางกลับประเทศ

5 มี.ค.

ประกาศท้องที่นอกราชอาณาจักรที่เป็นเขตโรคติดต่ออันตราย

6,8 มี.ค.

รายการมวยที่สนามมวยลุมพินี และสนามมวยราชดำเนิน

12 มี.ค.

สำนักนายกรัฐมนตรีออกคำสั่งจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

13 มี.ค.

มีผู้มีชื่อเสียงที่ทำหน้าที่พิธีกรในสนามมวยประกาศตัวว่าติดเชื้อฯ

สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ประกาศขอให้คนไทยที่เข้าร่วมงานดวาระห์ และผู้ติดตามใกล้ชิดเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวได้พบแพทย์ทันที

17 มี.ค.

ครม. มีมติเห็นชอบมาตรการเร่งด่วน และให้ปิดสถานศึกษา สถานบริการ และสถานบันเทิง ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และงดกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรค

21 มี.ค.

ผู้ว่าฯ กทม. ประกาศปิดกิจการและสถานที่เสี่ยงบางประเภททั่วกรุงเทพฯ เป็นเวลา 22 วัน ทำให้ผู้คนเดินทางกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก และพบการรายงานผู้ป่วยในต่างจังหวัดเพิ่มขึ้นเป็นช่วงสั้นๆ

22 มี.ค.

ปรับนิยามการวินิจฉัยผู้ป่วย จากต้องใช้ผลบวกจาก 2 ห้องปฏิบัติการให้เหลือเพียงผลบวกจากห้องปฏิบัติการเดียว

24 มี.ค.

ประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 26 มีนาคม

25 มี.ค.

ประกาศข้อกำหนดและข้อปฏิบัติตาม พ.ร.ก. ฉุกเฉิน

2 เม.ย. 63

ประกาศห้ามประชาชนออกนอกเคหสถานทั่วราชอาณาจักร (เคอร์ฟิว) และสั่งห้ามไม่ให้คนต่างชาติและคนไทยเดินทางเข้าประเทศไทย

4 เม.ย.

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ห้ามเครื่องบินทุกประเทศและผู้โดยสารเข้าประเทศไทย 3 วัน

7 เม.ย.

คณะรัฐมนตรีมีมติ เลื่อนการเปิดภาคเรียนที่ 1/2563 เป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563

8 เม.ย.

กระทรวงวัฒนธรรมออกประกาศ ห้ามจัดงานสงกรานต์

9 เม.ย.

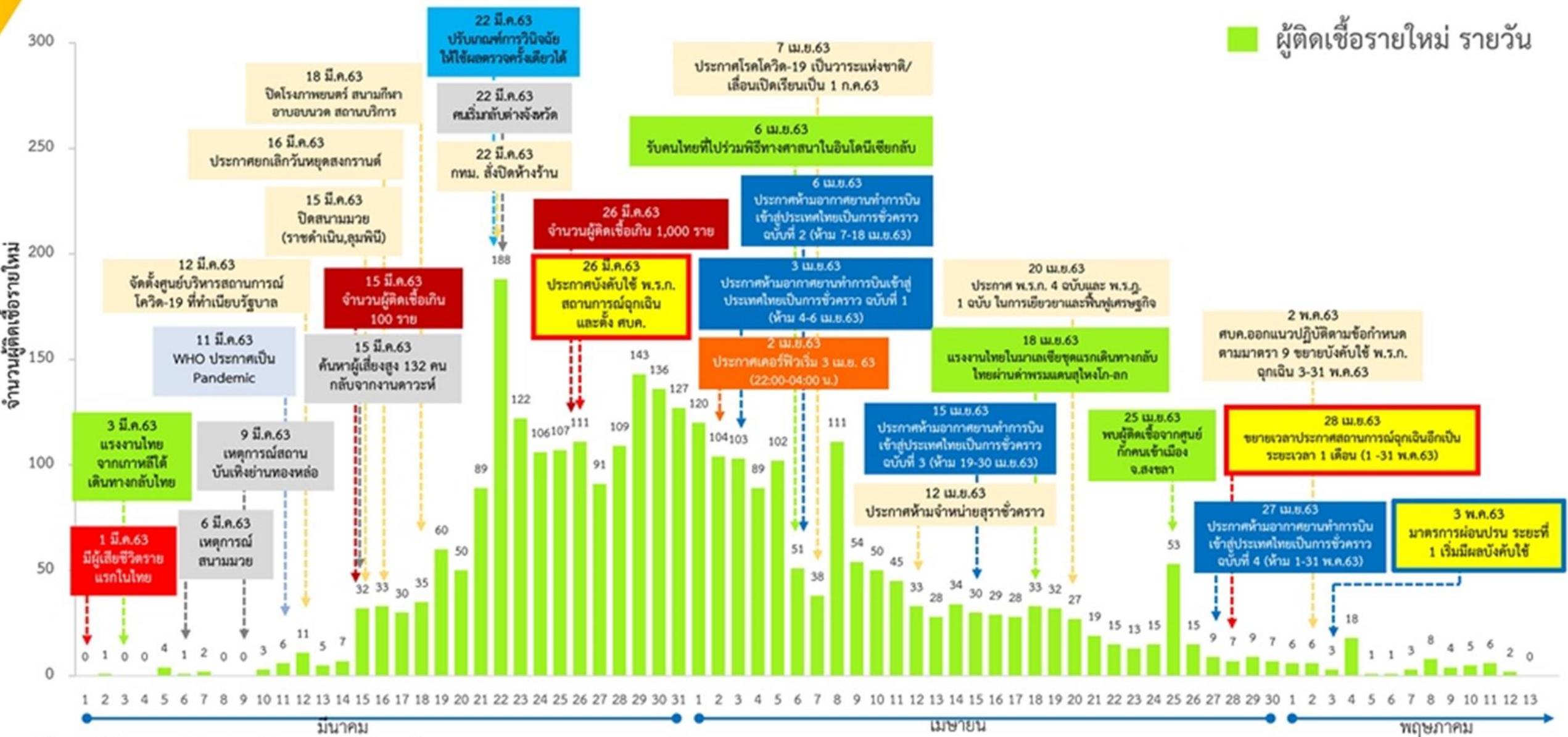
กรุงเทพฯ และหลายจังหวัดเริ่มประกาศ ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอด 24 ชั่วโมง

กระทรวงสาธารณสุขรายงานจำนวนผู้ป่วยรายใหม่ 54 คน และหลังจากวันที่ 9 เม.ย. เป็นต้นมา จำนวนผู้ป่วยรายใหม่ มีจำนวนน้อยกว่า 100 คน มาโดยตลอด

12 เม.ย.

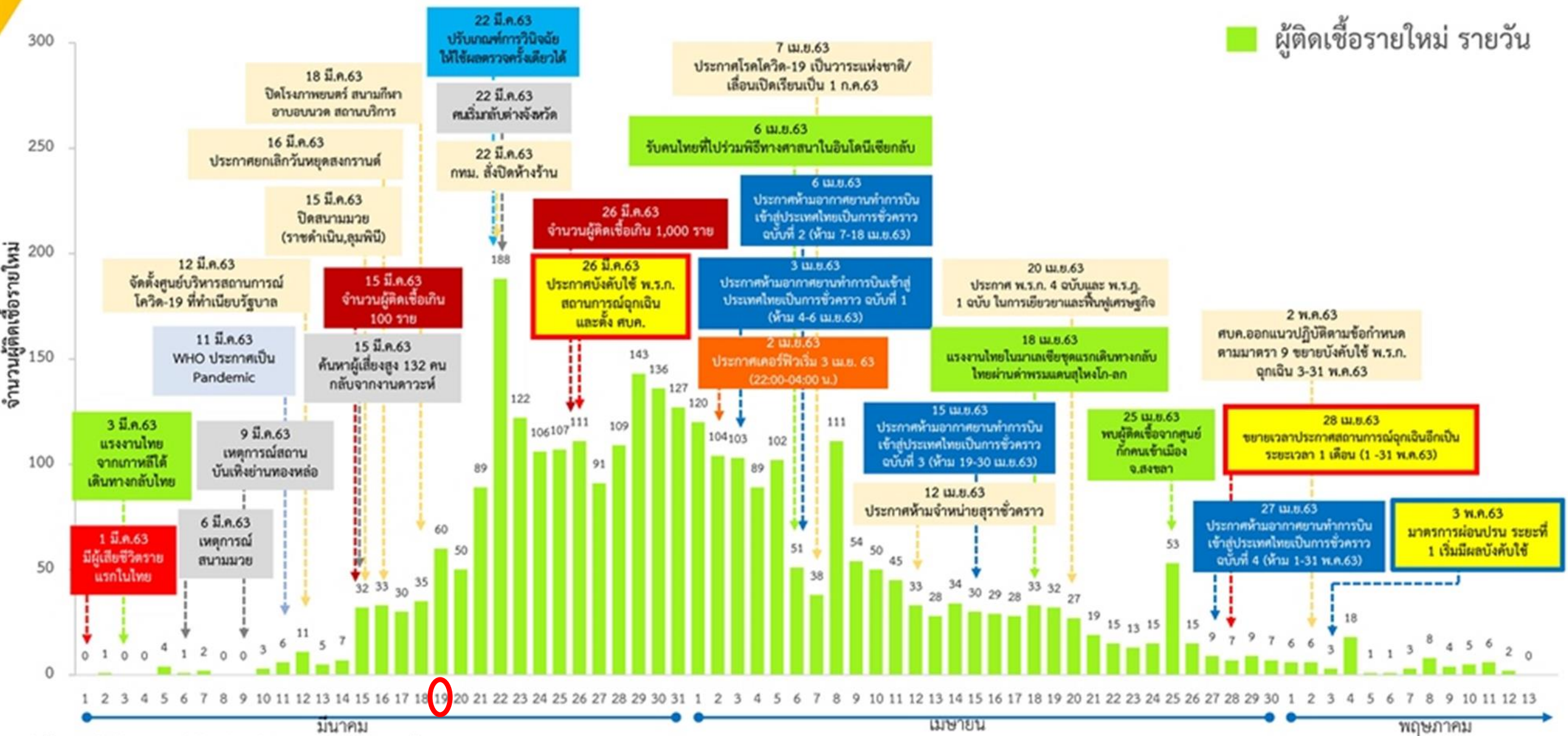
ภูเก็ต สั่งปิดพื้นที่รอยต่อระหว่างตำบลทุกตำบล ตั้งแต่วันที่ 13 - 26 เม.ย. 2563

Timeline โรคโควิด-19 เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2563

แหล่งข้อมูล: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และกรมควบคุมโรค

Timeline โรคโควิด-19 เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2563

แหล่งข้อมูล: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และกรมควบคุมโรค

ระยะ 1 งดรับหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

- ประชุมหัวหน้ากลุ่มงานทันตกรรมที่สสจ.วันที่ 18 มี.ค.63
- ได้ข้อสรุป เริ่มนำมาใช้ ตั้งแต่ 19 มี.ค.63
- การดำเนินการ : - นำเสนอผอ.รพ.สอยดาว

- ประกาศแจ้งเจ้าหน้าที่ในฝ่าย
- ประสานงานฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- แจ้งผู้ป่วยที่มารับบริการในเช้าวันพฤหัสบดีที่ 19 มี.ย.63
- งดบริการคลินิกทันตกรรมนอกเวลา

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
 ชั้น 6 อาคารสถาบันทันตกรรม เลขที่ถนนที่ 14 ถนนราชมังคลาภิเษก ถนนสุขุมวิท 11000
 6th Floor Institute of Dentistry, Tiwanont Road, Nonthaburi 11000, Thailand.
 Tel. 0-2951-0420-1 Fax : 0-2951-0422 E-mail : dent11@dentcouncil.or.th

ที่ พท ๐๑๐๘/ว ๒๕๖๒

รศ. มีนตาม เลขา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติทางทันตกรรมในการงดการไม่ปกติ อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ณ สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการระบาดเป็นวงกว้าง

เรียน คณะทันตแพทย์ศาสตร์/ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/ ผู้บริหารคลินิกทันตกรรม ทันตแพทย์ และผู้เกี่ยวข้อง

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease ๒๐๑๙ : COVID-๑๙) มีแนวโน้มการระบาดอย่างกว้างขวางและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่ง ณ สถานการณ์ปัจจุบันที่มีการระบาดเป็นวงกว้าง อีกทั้งแนวโน้มจะมีผู้ติดเชื้อจำนวนมากขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ระบาดและเพื่อความปลอดภัยต่อบุคลากรทางทันตกรรมและประชาชน ทันตแพทย์สภา ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย และองค์กรผู้ให้บริการทันตกรรมและทันตบุคลากรแห่งประเทศไทย จึงขอเสนอการร่วมกันเพื่อแจ้งแนวทางการปฏิบัติเพื่อเข้าไปปรับใช้ให้ทันตกรรมทันตกรรมและทันตบุคลากรมีมาตรฐานของระดับสถานพยาบาล ภายใต้ standard precautions ตามที่เห็นสมควร ดังนี้

- 1) กรณีสถานพยาบาลที่มีศักยภาพสูงในการให้บริการและมีความพร้อมในการป้องกันการแพร่เชื้อ
 - ขอความร่วมมือให้ทันตกรรมตรวจจำเป็นและเหมาะสม โดยต้องมีการจัดการทั้งตนเองและป้องกันการกระจายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์ป้องกันของบุคลากรและป้องกันการติดเชื้อระหว่างผู้ให้บริการ
- 2) กรณีสถานพยาบาลที่มีศักยภาพในการให้บริการและการป้องกันการแพร่เชื้อแบบทั่วไป
 - ขอความร่วมมือให้ทันตกรรมในกรณีจำเป็นหรือหัตถการที่ไม่ใช่ของฟุ้งกระจาย
 - สถานพยาบาลอาจพิจารณาใช้การป้องกันเฉพาะจุดที่ระบุกลุ่ม หรืออาจสั่งหยุดการใด ๆ อย่างไม่ลดละกว่าสถานการณ์การระบาดจะควบคุมได้ จึงมีมาตรการที่ควรยึดถือไว้

หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีรายละเอียดเพิ่มเติมเป็นประการใด จึงแจ้งให้ทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ติดต่อประสานงานจากทางราชการอย่างใกล้ชิดด้วย

จึงเรียนมาขอโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)
 (ทันตแพทย์ชาวัฒน์ เกษมรุ่งเรือง)
 รองเลขาธิการทันตแพทย์สภา
 ทำการแทน เลขาธิการทันตแพทย์สภา

นางนุการ ไกรศัพท์ ๐ ๒๕๕๕ ๐๕๒๐ - ๑ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๐๕๒๐

กระทรวงสาธารณสุข
กรมทันตสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
แนวทางปฏิบัติทางทันตกรรมจันทบุรี
อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

งดให้บริการ

อุดฟัน ขูดหินปูน
ผ่าฟันคุด
และหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

หัตถการที่สามารถให้บริการได้

ตรวจฟัน ทันตกรรมป้องกัน (เคลือบหลุมร่องฟัน, เคลือบฟลูออไรด์)

ถอนฟัน (อย่างง่าย)
 ฟันปลอมแบบถอดได้ (ต่อเนื่อง)

รักษาราก (กรณีฉุกเฉิน/ต่อเนื่อง)
จัดฟัน (ปรับสวด)

ประกาศใช้เป็นการชั่วคราว

ตั้งแต่ วันที่ 23 มีนาคม จนถึง 30 เมษายน 2563

หรือจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ COVID-19

กลุ่มงานทันตสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
 หากมีข้อสงสัยติดต่อ
 039-311166 ต่อ 314 , 081-8620285 , 063-4649883

สายด่วน
ควบคุมโรค
1422

ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2563

ระยะ 1 งดรับหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

- ปัญหาที่พบ : - ผู้ป่วยที่ตั้งใจมาอุด ขูด ต้องกลับบ้าน
- ประชุมกลุ่มงานทันตกรรม วันพฤหัสบดีที่ 19 มิ.ย.63 บ่าย
 - ผู้ป่วยที่รับ : รับถอนฟัน เคสต่อเนื่อง ผู้ป่วยฉุกเฉิน งดงานฟุ้ง
 - ประสานงานติดป้าย เลียงตามสาย บัตรคิว จัดเก้าอี้นั่งรอแบบฟอร์มคัดกรอง แอลกอฮอล์เจลก่อนเข้ารับบริการ การทำความสะอาดสะอาดพื้นผิว การจัดเตรียมอุปกรณ์ฆ่าเชื้อ/ทำความสะอาดพื้นผิวระบบเอกซเรย์

แนวทางปฏิบัติทางทันตกรรมจันทบุรี
อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส
COVID-19

งดให้บริการ

หัตถการที่สามารถให้บริการได้

อุดฟัน ขูดหินปูน
ผ่าฟันคุด

และหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

ตรวจฟัน ทันตกรรมป้องกัน
(เคลือบหลุมร่องฟัน, เคลือบฟลูออไรด์)

ถอนฟัน (อย่างง่าย)
ฟันปลอมแบบถอดได้ (ต่อเนื่อง)

รักษาราก (กรณีฉุกเฉิน/ต่อเนื่อง)

จัดฟัน (ปรับลวด)

ประกาศใช้เป็นการชั่วคราว

ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม จนถึง 30 เมษายน 2563

หรือจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ **COVID-19**

กลุ่มงานทันตสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

หากมีข้อสงสัยติดต่อ

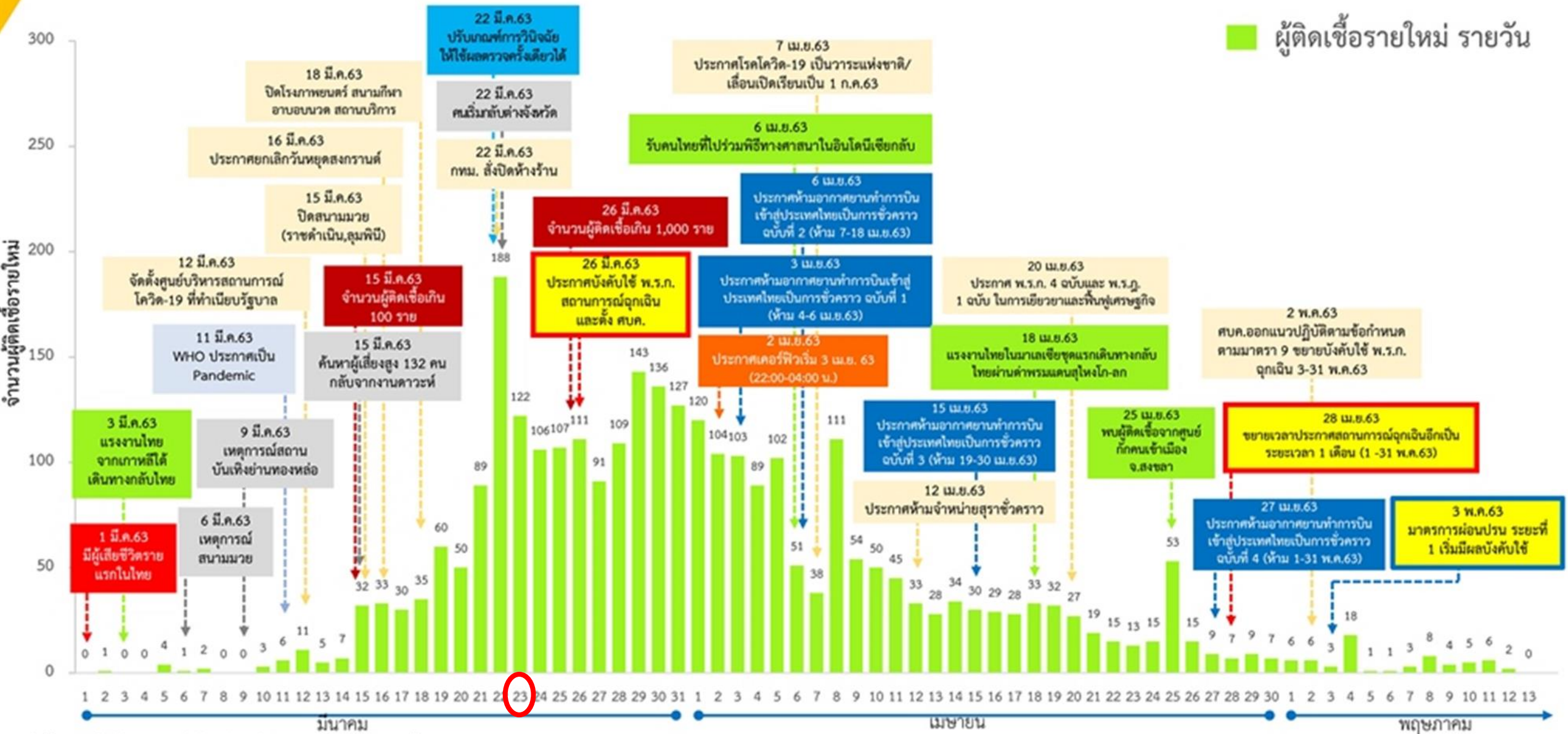
039-311166 ต่อ 314 , 081-8620285 , 063-4649883

สายด่วน
ควบคุมโรค

1422

ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2563

Timeline โรคโควิด-19 เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2563

แหล่งข้อมูล: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และกรมควบคุมโรค

แนวทางปฏิบัติทางทันตกรรมจันทบุรี

อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19

ประกาศ

เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาด
เพิ่มมากขึ้นของ **COVID-19**
เพื่อความปลอดภัยของผู้มารับบริการ

หน่วยบริการสาธารณสุขทุกแห่ง
ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

งด

ให้บริการทางทันตกรรมทุกชนิด
ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน หรือ เร่งด่วนเท่านั้น

ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2563 ถึง 30 เมษายน 2563
จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ **COVID-19**

ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของประชาชน บุคลากร และตัวท่านเอง
ขอภัยในความไม่สะดวกมา ณ ที่นี้

กลุ่มงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

หากมีข้อสงสัยติดต่อ

039-311166 ต่อ 314 , 081-8620285 , 063-4649883

ข้อมูล ณ วันที่ 23 มีนาคม 2563

สายด่วน
ควบคุมโรค

1422

ระยะ 2 ให้บริการเฉพาะกรณีฉุกเฉิน

- เนื่องจากจันทบุรี พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 จำนวน 1 คน (อาทิตย์ 22 มี.ค.63)
- ประสานงานเพื่อ งดให้บริการทางทันตกรรมทุกชนิด ในวันจันทร์ ที่ 23 มี.ค.63
- รับเฉพาะกรณีฉุกเฉิน : - บวมติดเชื้อเสี่ยงต่อชีวิต
 - เลือดออกไม่หยุด
 - อุบัติเหตุบริเวณใบหน้าและขากรรไกร
 - เตรียมช่องปากสำหรับผู้ป่วยฉายรังสีและการผ่าตัด
กรณีจำเป็น

ทันตกรรมฉุกเฉิน

- มีภาวะเลือดออกมากในช่องปากและควบคุมไม่ได้
- มีการติดเชื้อในช่องปากหรือใบหน้าที่มีอาการบวมจนขัดขวางทางเดินหายใจ
- มีการได้รับบาดเจ็บบริเวณช่องปาก ใบหน้าและกระดูกขากรรไกรที่อาจทำให้เกิดการขัดขวางทางเดินหายใจ

ทันตกรรมเร่งด่วน

- การเตรียมช่องปากก่อนการรักษาอื่น เช่น การฉายรังสี ให้เคมีบำบัด ผ่าตัดหัวใจ เป็นต้น
- มีอาการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น ปวดฟัน เสียวฟัน ฟันคุดอักเสบ เหงือกบวมเป็นหนอง มีอาการปวดแผลหลังถอนฟัน ฟันผุที่มีอาการ ฟันแตก ฟันแท้หลุดเนื่องจากอุบัติเหตุ ครอบฟันหลุด ฟันเทียมมีปัญหา เครื่องมือจัดฟันทำให้เกิดแผลในช่องปาก หรือการรักษาอื่นใด ตามความจำเป็น

ทันตกรรมรอได้

- การทำความสะอาดช่องปาก เช่น ขูดหินน้ำลาย ขัดฟัน
- การอุดฟันในกรณีฟันผุขนาดเล็ก ไม่มีอาการ
- งานทันตกรรมเพื่อความสวยงาม เช่น ฟอกสีฟัน เป็นต้น

ปรับปรุงจาก American Dental Association(ADA)

ในสถานการณ์ช่วงนี้ ทันตแพทย์ยังคงให้การรักษาในงานทันตกรรมฉุกเฉิน และเร่งด่วน ภายใต้อุปกรณ์ป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด และ มาตรการ Social distancing

กรุณาติดตามประกาศจากภาครัฐอย่างใกล้ชิด ตามบริบทของพื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่

ภาวะฉุกเฉิน ทางทันตกรรม

1

ภาวะเลือดออก ที่ควบคุมไม่ได้

2

การอักเสบติดเชื้อ ที่ก่อให้เกิดการบวมของเนื้อเยื่ออ่อน ทั้งในหรือนอกช่องปาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายถึงชีวิต

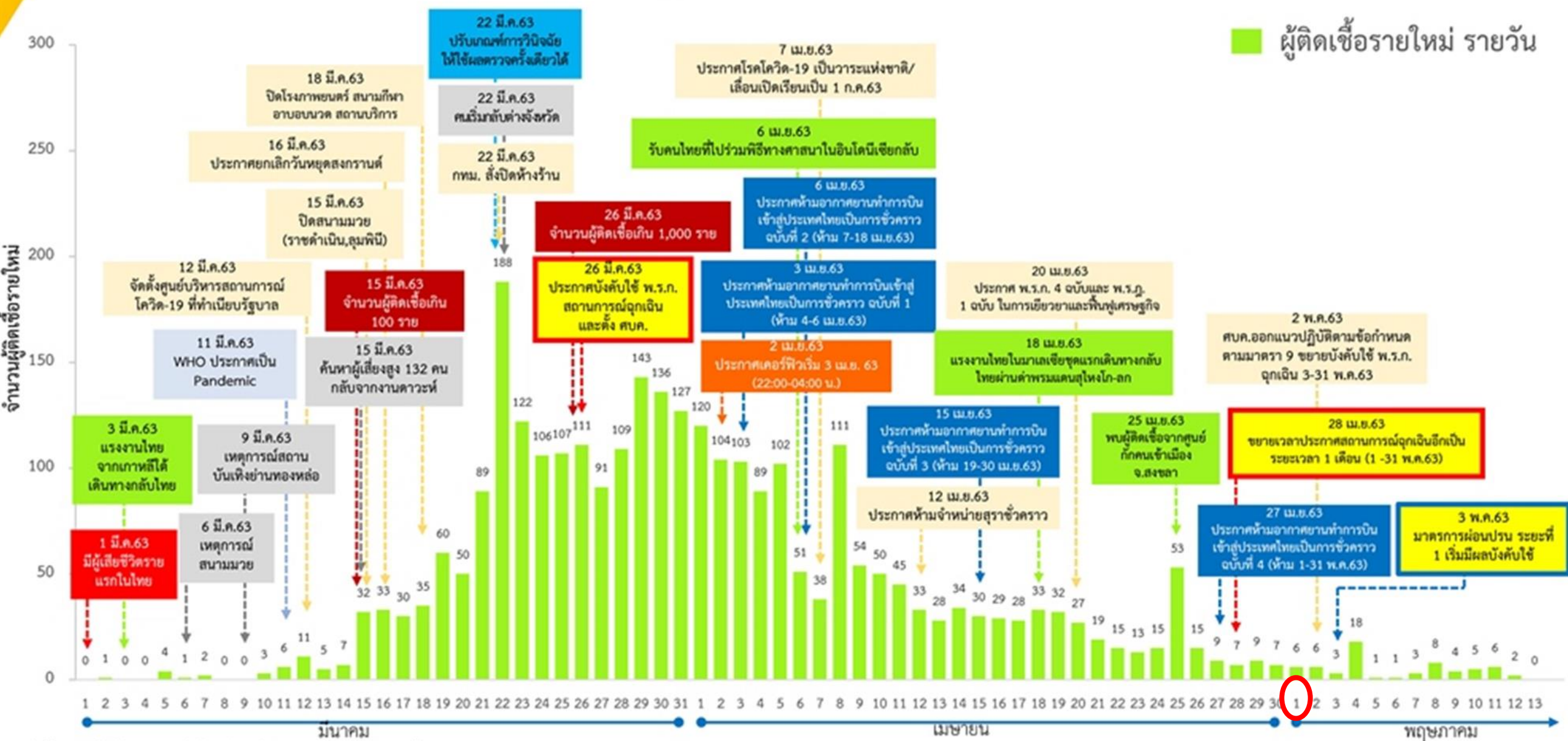

3

การได้รับอุบัติเหตุ กระทบบริเวณใบหน้าที่มี ความเสี่ยงต่อการขัดขวางทางหายใจ

Timeline โรคโควิด-19 เดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2563

แหล่งข้อมูล: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และกรมควบคุมโรค

ระยะ 3 งดรับเฉพาะหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

- ประชุมหัวหน้ากลุ่มงานทันตกรรม พท 23 เม.ย.63
- จ 3 พ.ค.63 เริ่มกลับมารับถอนฟันอย่างง่าย

แนวทางปฏิบัติทางทันตกรรมจันทบุรี
อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อโรค COVID-19

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

งด ให้บริการ

หัตถการที่สามารถให้บริการได้

อุดฟัน ขูดหินปูน
ผ่าฟันคุด
และหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย

ตรวจฟัน ทันตกรรมป้องกัน
(เคลือบหลุมร่องฟัน, เคลือบฟลูออไรด์)

ถอนฟัน (อย่างง่าย)

ฟันปลอมแบบถอดได้ (ต่อเนื่อง)

รักษาราก (กรณีฉุกเฉิน/ต่อเนื่อง)

จัดฟัน (ปรับลด)

ประกาศใช้เป็นการชั่วคราว

ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 พฤษภาคม 2563

หรือจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ COVID-19

กลุ่มงานทันตสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

หากมีข้อสงสัยติดต่อ

039-311166 ต่อ 314 , 081-8620285 , 063-4649883

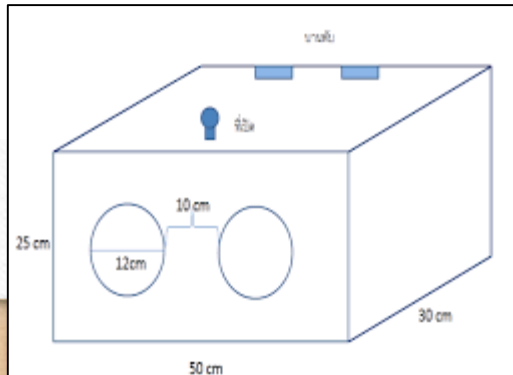
ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2563

สายด่วน
ควบคุมโรค
1422

ระยะ 4 กลับมาให้บริการทันตกรรม

- ประชุมหัวหน้ากลุ่มงานทันตกรรม พุศ 27 พ.ค.63
- 1 มิ.ย.63 กลับมาให้บริการทันตกรรม

ยกเว้นบางงานที่ไม่สามารถควบคุมการฟุ้งกระจายได้
รับถอน อุดฟัน(ใส่ RD) ฟันเทียม(ขั้นตอนที่ไม่มีการกรอ,
รอกล่องกรอฟันเทียม)

แนวทางการจัดบริการทันตกรรม จังหวัดจันทบุรี
อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19

เกณฑ์การจำแนกผู้รับบริการทางทันตกรรม

1. หัตถการที่ก่อให้เกิดละอองฝอยฟุ้งกระจาย เช่น การขูดหินปูน การกรอฟันสำหรับใส่ฟันปลอมติดแน่น การผ่าฟันคุด ผู้รับบริการต้องได้รับการตรวจค้นหาเชื้อโควิด - 19 (Swab) → เมื่อไม่พบเชื้อจึงสามารถนัดรับบริการทันตกรรมในสถานบริการนั้นได้

2. หัตถการที่ก่อให้เกิดละอองฝอยฟุ้งกระจายโดยที่สามารถใส่แผ่นยางกันน้ำลาย (Rubber Dam) ได้ เช่น การอุดฟันทั่วไป การรักษารากฟัน → สามารถรับบริการได้ตามคิวจัดบริการของสถานบริการนั้น ๆ

3. หัตถการที่ไม่ก่อให้เกิดละอองฝอยฟุ้งกระจาย เช่น การตรวจฟัน การถอนฟันที่ไม่มีการกรอ → สามารถรับบริการได้ตามคิวรับบริการ/ คิวนัดหมายของสถานบริการนั้น ๆ

บนพื้นฐานของศักยภาพการให้บริการของสถานบริการแต่ละแห่ง และขึ้นอยู่กับดุลพินิจของทันตแพทย์ผู้ให้บริการรักษา

ประกาศใช้เป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 - 30 มิถุนายน 2563
หรือจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ COVID-19

กลุ่มงานทันตสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
หากมีข้อสงสัยติดต่อ
039-311166 ต่อ 314 , 081-8620285 , 063-4649883

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2563

สายด่วน
ควบคุมโรค
1422

แนวทางการจัดบริการทันตกรรม จังหวัดจันทบุรี
อันเนื่องมาจากภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส Covid-19

ทันตกรรม New Normal

การป้องกันตนเองของผู้ให้บริการทันตกรรม
เพิ่มการใส่ PPE, goggles, N95, Leg cover

พัฒนาระบบนัดออนไลน์
และเพิ่มช่องทางในการให้คำปรึกษา

คัดกรองความเสี่ยงและสังเกต Covid-19
ในรายที่จำเป็นตามเกณฑ์คัดกรอง
และส่งต่อ ARI Clinic ในรายที่ส่ง

ปรับปรุงระบบระบายอากาศ
ACH 6-12 และ HEPA class 13 ขึ้นไป

จัดลำดับตามความเร่งด่วนและในกลุ่ม
ที่ต้องการการดูแลต่อเนื่อง

การจัดการระยะห่างของผู้มารับบริการ
เว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งรอ

การบริการทันตกรรมใน รพ.สต./รพช.

การจัดระบบระบายอากาศที่เหมาะสม ไม่ทำหัตถการที่เกิดการฟุ้งกระจายของละอองฝอย
(Aerosol) และต้องจัดให้มี บุคลากรช่วยข้างเก้าอี้ที่มีทักษะการช่วยที่เพียงพอ

ทำไมที่นี้ถึง **ไม่**ให้ บริการ ขูดหินปูน ขูดฟัน ทุกวัน

เนื่องจากห้องทันตกรรม โรงพยาบาล/รพสต
ของรัฐบาล เป็นห้องรวม ไม่สามารถ
แยกห้องยูนิตทันตกรรมเป็นห้องเดี่ยว

เป็นงานหัตถการที่ทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของละอองฝอย
ซึ่งถ้าผู้รับบริการ ขูดฟันขูดหินปูน มีเชื้อโรค Covid-19
แต่ไม่แสดงอาการก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะแพร่กระจายเชื้อได้
จึงต้องแยกคนไข้กลุ่มนี้ ออกจากการให้บริการทันตกรรมอื่น ๆ

ทำไม ? 1 ชั่วโมง ทำฟัน ได้ 1 คนเอง

ภายหลังจากการทำฟันต้องทิ้ง
ระยะเวลาในการระบายอากาศ
เพื่อเจือจางเชื้อโรคในห้องทันตกรรม

เช็กทำความสะอาดยูนิตทันตกรรม
พื้นผิวสัมผัส ฉากกันระหว่างเตียง
และตู้พื้นห้อง เพื่อฆ่าเชื้อโรคก่อนที่
คนไข้คนใหม่จะเข้ามาใช้บริการ

ด้วยความหวังใจจากกลุ่มงานทันตสาธารณสุข สสจ. จันทบุรี

สรุป การปรับเปลี่ยนนบริการทันตกรรมช่วง COVID-19

	วันที่เริ่ม	การให้บริการ
ระยะ 1	พท 19 มี.ค.63	งดรับหัตถการที่มีการฟุ้งกระจาย
ระยะ 2	จ 23 มี.ค.63	รับเฉพาะกรณีฉุกเฉิน
ระยะ 3	จ 3 พ.ค.63	รับตรวจ ถอนฟัน
ระยะ 4	จ 1 มิ.ย.63	กลับมาให้บริการอีกครั้ง งดงานที่ไม่สามารถควบคุมการฟุ้งกระจาย

เปิดให้บริการคนไข้ walk-in ทั้งช่วงเช้าและบ่าย (เดิมรับเฉพาะช่วงเช้า บ่ายรับคนไข้นัด)

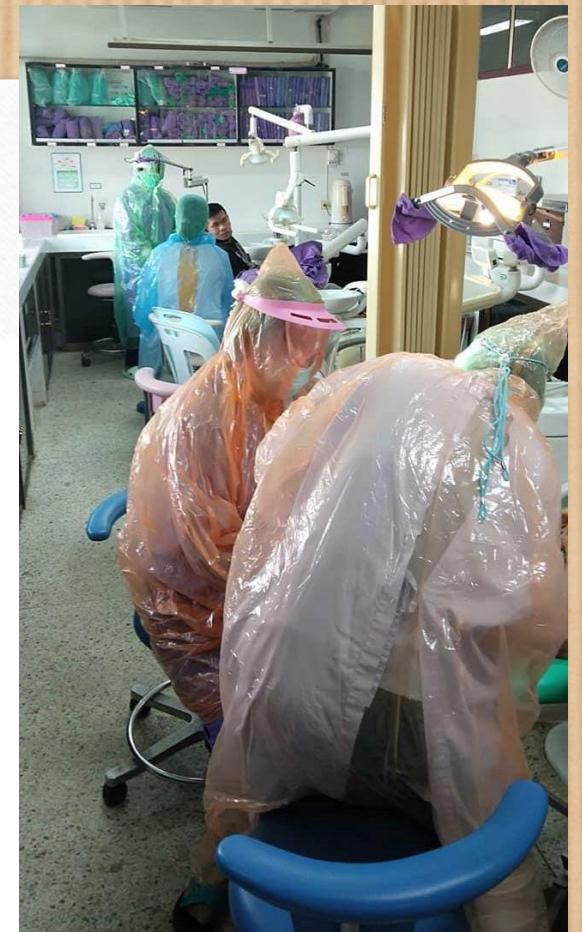
มาตรการเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

- ติดป้ายประชาสัมพันธ์ จุดแจกบัตรคิว หน้าห้องพิน ประกาศเสียงตามสายทั้งตึกเก่าและตึกใหม่
- ชักประวัติค้นหาความเสี่ยงและวัดไข้ผู้ป่วยทุกรายก่อนเข้ารับบริการทันตกรรม (บัตรคัดกรองเพิ่มเติมให้ผู้ป่วยเซ็นรับรองและระบุเบอร์โทรศัพท์)
- จัดเก้าอี้นั่งรอหน้าห้องพิน โดยเว้นระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร
- จัดให้มีแอลกอฮอล์เจลหน้าห้องและ โตะชักประวัติ ให้ผู้ป่วยล้างมือ

มาตรการเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

- ตึกเก่า : ให้บริการยูนิตริม 2 ตัว เว้นตรงกลางไว้
- ตึกใหม่ : ให้บริการยูนิต 1, 2, 3, 5
- มีการทำความสะอาดพื้นผิว ช่วงเวลา 8.30 , 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 น.
- เว้นระยะเวลาระหว่างเคส 15 นาทีหลังทำความสะอาดเสร็จ
- ให้ผู้ป่วยบ้วนปากก่อนการรักษาทางทันตกรรม
- PPE standard precaution เพิ่ม ชุดกันน้ำ (เสื้อกันฝน, leg cover)
- ทำความสะอาดเฟซชีลด์ (Face Shield) ด้วยน้ำสบู่ เมื่อสิ้นสุดการรักษาทุกราย
- Wrap บริเวณที่วางหัวกรอ แผลงสวิทช์ ที่เป่าลม/น้ำ
- ทำความสะอาดรองเท้าผู้ป่วยทุกวันก่อนเลิกงาน

ด้านการให้บริการ

- ผู้ป่วยมาแล้วไม่ได้รับการบริการ ต้องกลับบ้าน (19 มี.ค.63, 23 มี.ค.63)
- ต้องเลื่อนนัดผู้ป่วยเคสต่อเนื่อง พันเทียม รักษารากฟัน นัดคลินิกนอกเวลา
>>> จนท.โทรเลื่อน พร้อมลงชื่อไว้ เมื่อพร้อมกลับมาให้บริการ จะนัดคนไข้กลุ่มนี้ก่อน
- ช่วงแรกที่ปิดบริการ มีผู้ป่วยได้รับการถอนฟัน/ผ่าฟันคุด/ผ่าตัดเหงือก จากพปก./คลินิก มาตัดไหมที่รพ. สอยดาวเป็นจำนวนมาก
- ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่ฟันเทียมก่อนปิดให้บริการ มีปัญหาฟันเทียมกดเจ็บ
- ผู้ป่วยรักษารากฟัน ได้แก่บรรเทาอาการ
- ผู้ป่วยฟันคุด มีอาการปวด กินยาแล้วไม่หาย แต่ไม่สามารถให้บริการได้

ข้อร้องเรียน

วันที่พบเหตุการณ์ 11 ธ.ค. 63 เวลาที่พบเหตุการณ์ 7.30 - 8.03 น.

รายงานที่ต้องการให้ปรับปรุงหรือชมเชย จุดคัดกรอง, ช้องนี่

ของเจ้าหน้าที่ รพ. ที่ท่านต้องการให้ปรับปรุง ปรับปรุง ชมเชย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

มาพบทราบมา 10 ด่วน เวลา 7.30 น. ได้ร้องขอร้องคิดจากจุดคัดกรอง และไปขอตรวจที่หน้าห้อง
ทำเป็น จำนวน 30 นาที จนท. ช้องนี่รับขอร้องไปดูแล จนท.ถามว่ามาทำอะไร บอกว่ามา 10 ด่วน
จนท. ช้องนี่บอกว่า ขอร้องคิดว่าได้มาเป็นขอร้องตอนนั้น ไม่ใช้ตัว 10 ด่วน ตอนนั้นรีบเรื่องระบบบริการ
รู้แจ้งให้ผู้ส่งตรวจทั้งแก่แพทย์ว่าสัปดาห์หรือไม่ ไม่ควรปล่อยไว้แล้วไว้ได้ทำ

ลงชื่อ นางสาวณัฐ ธรรม ผู้แสดงความเห็น

(.....) ตัวบรรจง

ที่อยู่ติดต่อกลับได้ เพื่อแจ้งผลการแก้ไขหรือขอรายละเอียดเพิ่มเติม

เบอร์โทร 096-1577599

ข้อร้องเรียน

รายงานชี้แจงและปรับปรุง เนื่องจากข้อเสนอนะ
เหตุการณ์ วันที่ 11 มิถุนายน 2563

ตอบ

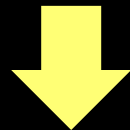
จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทางกลุ่มงานทันตกรรมขออภัยในความไม่สะดวกเป็นอย่างสูง โรงพยาบาลสอยดาวและเจ้าหน้าที่ทุกคน ส่วนมีความปรารถนาให้ทุกท่านที่มีมารับบริการที่โรงพยาบาลสอยดาวได้รับการอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยและได้มาตรฐาน แต่เนื่องจากมีผู้มารับบริการในแต่ละวันจำนวนมาก อาจทำให้การดูแลไม่ทั่วถึงได้ ดังเช่นเรื่องบัตรคิวที่ไม่ชัดเจนและขาดการสื่อสารกับผู้ป่วย ทำให้ผู้ป่วยต้องเสียเวลารอ ซึ่งทางกลุ่มงานทันตกรรมได้มีการทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไข ดังนี้

จากสถานการณ์โควิด-19 กลุ่มงานทันตกรรมจึงได้มีการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ ทำให้สามารถรับได้เพียงตรวจฟัน ถอนฟัน ผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีสาเหตุมาจากอวัยวะในช่องปาก ภายหลังให้บริการอุดฟันเพิ่มเติมโดยจำกัดจำนวนและให้บริการเป็นรายสุดท้ายของช่วงเช้า/ช่วงบ่าย มีการวางบัตรคิวโดยใช้บัตรทำฟันเดิมสำหรับผู้ที่ต้องการตรวจและถอนฟัน และใช้บัตรคิวที่ระบุว่าเป็น "อุดฟัน" สำหรับผู้ป่วยที่ต้องการอุดฟัน

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กลุ่มงานทันตกรรมจึงได้มีการปรับปรุง โดยระบุคำว่า "ถอน" เพิ่มลงในบัตรคิวทำฟันเดิม และเพิ่มคำว่า "อุด" ในบัตรคิวใบสุดท้ายของช่วงเช้า/ช่วงบ่าย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่สำหรับชี้แจงข้อซักถามต่างๆ ของผู้ป่วยด้วย

ทั้งนี้กลุ่มงานทันตกรรมขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น และหวังว่าจะได้รับความกรุณาเช่นนี้ในครั้งต่อไป

กลุ่มงานทันตกรรม
โรงพยาบาลสอยดาว
17 มิ.ย.63

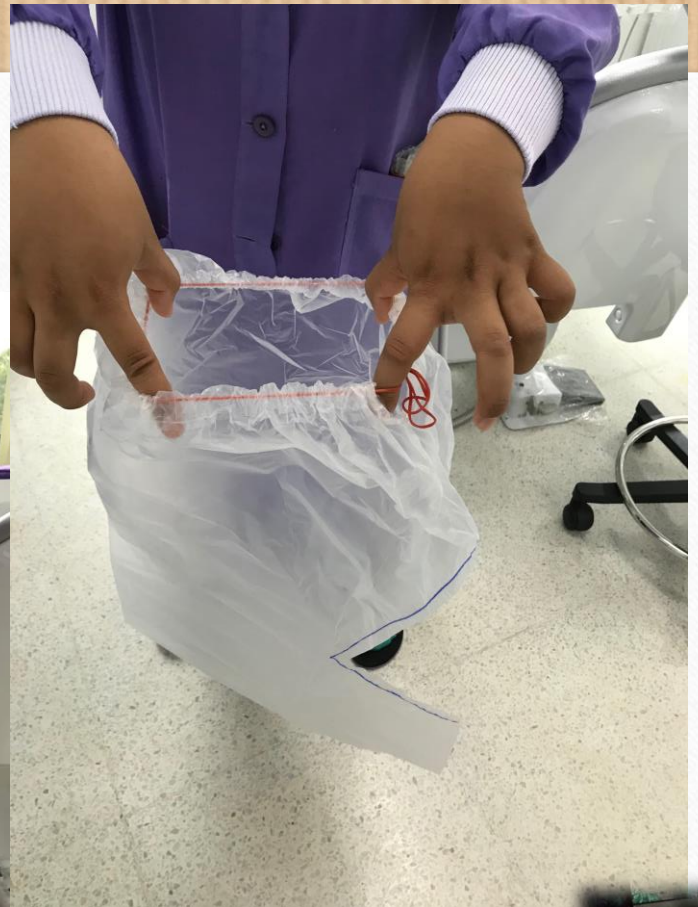
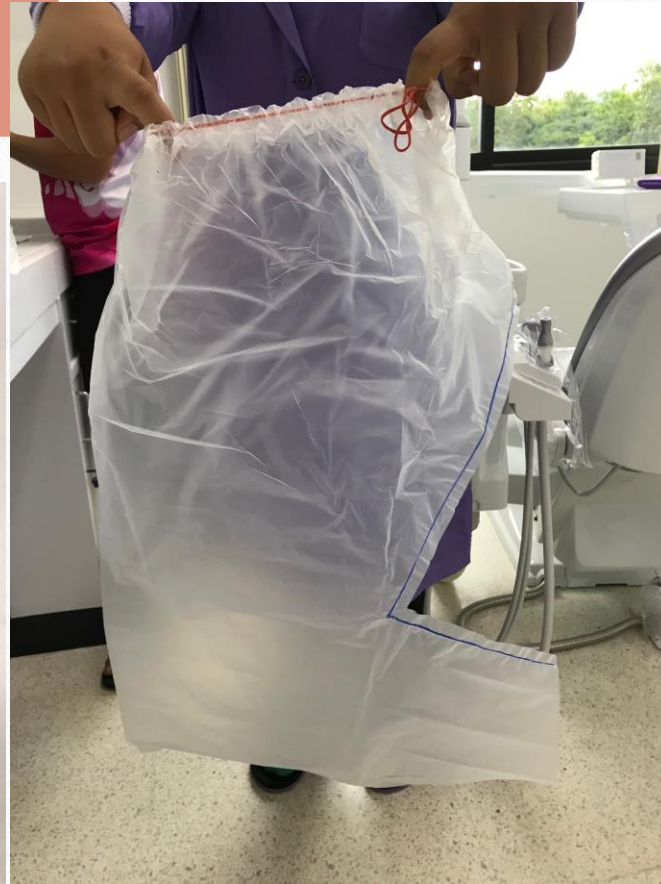

ด้านเจ้าหน้าที่และการบริหารจัดการภายในฝ่าย

- คลินิกทันตกรรม ตึกเก่า เป็นห้องรวม + ระบบระบายอากาศยังไม่ได้มาตรฐาน
ปิดแอร์ เปิดพัดลม >> เปิดแอร์ + เปิดพัดลมระบายอากาศ เป็นช่วงเวลา
- ไม่สามารถเก็บของที่ไม่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเคสนั้นให้หมดได้ เนื่องจากห้องให้บริการเป็นที่เก็บของด้วย
- กว้านซื้อเสื่อกันฝนในซอยดาว เพื่อใช้แทนชุดคลุมกันน้ำ
- ไม่สามารถหาซื้อ leg cover ได้ >>> หาแบบมาเพื่อจะทำเอง >>> ยืมเครื่องซีลซองไม่ได้
>>> หาซื้อเครื่องซีลซอง ถุงพลาสติก ยาง มาทำเอง ปรับจนได้แบบที่ต้องการ

มาตรการเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

นวัตกรรม : leg cover

ด้านเจ้าหน้าที่และการบริหารจัดการภายในฝ่าย

- ภาระงานผู้ช่วยเพิ่มขึ้น เช่น งานทำความสะอาดพื้นผิว งานผู้ช่วยทันตแพทย์ (ต้องมีผช.ประจำยูนิต + ผช.ส่งเครื่องมือเพิ่มเติม)
- การเตรียมสต็อกวัสดุทันตกรรม ที่ต้องใช่มากในช่วงที่มีการระบาดของโรค เช่น น้ำยาเช็ดพื้นผิว ชุดแผ่นยางกันน้ำลาย
- สต็อกวัสดุทันตกรรม ที่ไม่ได้ใช้ ตั้งแต่ปลายมี.ค.-มิ.ย. ต้องรีบทำการเปลี่ยนล็อตวัสดุ เช่น วัสดุสำหรับอุดฟันต่างๆ วัสดุพิมพ์ปากทำฟันเทียม
- หลังตั้ง ARI Clinic เหลือพื้นที่รอทำฟันน้อย >>> มีผลต่อการจัดให้มีการเว้นระยะห่างของที่นั่งรอ
- การปรับระบบความคิด/การทำงาน ให้คำนึงถึงระบบ IC

การบริหารจัดการภายในฝ่าย

เจ้าหน้าที่กลุ่มงานทันตกรรม

รอรับเคส/
ทำอุปกรณ์เสริมรับ
COVID-19

เคลียร์งานเอกสาร/
คีย์ข้อมูลเด็ก e-claim
เตรียมงานขึ้นตึกใหม่

ออกคัดกรองด้านหน้า

แผนการพัฒนาต่อเนื่อง

- ปรับระบบการระบายอากาศคลินิกทันตกรรมให้ได้มาตรฐาน
- ระบบการนัดหมายคลินิกนอกเวลา/พินเทียม/งานต่อเนื่อง
เดิม : มานัดด้วยตนเอง/ โทรศัพท์
เพิ่ม : ระบบ line ทันตกรรม สอยดาว
- ทบทวนระบบ IC เจ้าหน้าที่ภายในฝ่าย เช่น การถอดใส่ PPE, การจัดห้องให้บริการทันตกรรม, การล้างมือ
- เน้นเรื่องการ 5 ส. โดยเฉพาะห้องให้บริการทันตกรรม

ทันตกรรม New Normal

การป้องกันตนเองของผู้ให้บริการทันตกรรม เพิ่มการใส่ PPE, goggles, N95, Leg cover	พัฒนาระบบนัดออนไลน์ และเพิ่มช่องทางในการให้คำปรึกษา
คัดกรองความเสี่ยงและสังเกต Covid-19 ในรายที่จำเป็นสวมหน้ากากคัดกรอง และส่งต่อ ARI Clinic ในรายที่ส่ง	ปรับปรุงระบบระบายอากาศ ACH 6-12 และ HEPA class 13 ขึ้นไป
จัดลำดับตามความเร่งด่วนและในกลุ่ม ที่ต้องการการดูแลต่อเนื่อง	การจัดการระยะห่างของผู้มารับบริการ เว้นระยะห่างระหว่างที่นั่งรอ

การบริการทันตกรรมใน รพ.สต./รพช.

การจัดระบบระบายอากาศที่เหมาะสม ไม่ทำหัตถการที่เกิดการฟุ้งกระจายของละอองฝอย (Aerosol) และต้องจัดให้มี บุคลากรช่วยข้างเก้าอี้ที่มีทักษะการช่วยที่เพียงพอ

ทำไมที่นี้ถึงไม่ให้ บริการ ชุดหินปูน อุดฟัน ทุกวัน <p>เนื่องจากห้องทันตกรรม โรงพยาบาล/รพสต ของรัฐบาล เป็นห้องรวม ไม่สามารถ แยกห้องยูนิตทันตกรรมเป็นห้องเดี่ยว</p> <p>เป็นงานหัตถการที่ทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของละอองฝอย ซึ่งถ้าผู้รับบริการ อุดฟันชุดหินปูน มีเชื้อโรค Covid-19 แต่ไม่แสดงอาการก็มีโอกาสเสี่ยงที่จะแพร่กระจายเชื้อได้ จึงต้องแยกคนไข้กลุ่มนี้ ออกจากการให้บริการทันตกรรมอื่น ๆ</p>	ทำไม ? 1 ชั่วโมง ทำฟัน ได้ 1 คนเอง <p>ภายหลังจากการทำฟันต้องทิ้ง ระยะเวลาในการระบายอากาศ เพื่อเจือจางเชื้อโรคในห้องทันตกรรม</p> <p>เช็ดทำความสะอาดยูนิตทันตกรรม พื้นผิวสัมผัส ฉากกันระหว่างเตียง และตู้พื้นห้อง เพื่อฆ่าเชื้อโรคก่อนที่ คนไข้คนใหม่จะเข้ามาใช้บริการ</p>
--	--

ด้วยความหวังใจจากกลุ่มงานทันตสาธารณสุข สตจ. จันทบุรี

THANK YOU

